

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н
Форма № П-2.03.

Кафедра правознавства

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ»**

**з підготовки здобувачів молодшого бакалавра права
з підготовки здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти**

Галузь знань	081 «Право»
Спеціальність	081мб1 «Право»
Освітня програма	«Право»

Полтава 2020 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Четвертак Д. Ю.** – к.ю.н., доцент кафедри
правознавства ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»;
Яковенко С.І. – старший викладач кафедри
правознавства ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Морозов Д. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри
організації правоохоронних та судових органів Луганського державного
університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка;

ІІІ – кандидат юридичних наук, доцент Полтавського юридичного інституту
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Програму навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»
обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства
Протокол засідання кафедри від 28 травня 2020 р., № 10

Завідувач кафедри правознавства
д. ю. н., професор
_____ Г. В. Лаврик

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньої програми «Право»
д. ю. н., професор
_____ С.О. Гладкий

ПОГОДЖЕНО
Голова науково-методичної ради,
д. е. н., професор
_____ Н.С. Педченко

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Судові та правоохоронні органи України” є однією із вступних дисциплін, яка дає вихідні знання про судову та правоохоронну діяльність, і систему спеціально уповноважених на її здійснення органів та посадових осіб. Коло таких органів досить широке. Традиційно до них належать суди, прокуратура, органи досудового розслідування, органи юстиції, органи внутрішніх справ, органи Служби безпеки України, адвокатура, нотаріат.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система знань щодо нормативно-правової бази, основних засад організації, завдань, повноважень та основних напрямів діяльності державних органів та недержавних правових (самоврядних) інститутів з діяльності у судовій сфері, а також правоохорони так і правозахисту, взаємодію між ними та з державними органами різних гілок влади.

Мета навчальної дисципліни полягає у вивченні студентами організації, статусу, порядку формування та основних функцій судової влади, а також правоохоронних та правозахисних органів, які здійснюють правосуддя, правозастосовні або правоохоронні функції чи правозахисну діяльність, їх взаємодію.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у таких темах: Судова влада: функції та система принципів. Судова система України. Конституційний Суд України. Органи, що забезпечують функціонування судової влади. Органи досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності. Органи прокуратури України. Міністерство внутрішніх справ України. Національна поліція. Органи Служби Безпеки України. Національне антикорупційне бюро України. Державне бюро розслідувань. Органи та установи юстиції України. Нотаріат в Україні. Адвокатура України.

Аннотация учебной дисциплины

Учебная дисциплина "Правоохранительные органы Украины" является одним из вступительных дисциплин, которая дает выходные знания о судебной и правоохранительной деятельности, и систему специально уполномоченных на ее осуществление органов и должностных лиц. Круг таких органов достаточно широк. Традиционно к ним относятся суды, прокуратура, органы досудебного расследования, органы юстиции, органы внутренних дел, органы Службы безопасности Украины, адвокатура, нотариат.

Предметом изучения учебной дисциплины является система знаний о нормативно-правовой базе, основных принципов организации, задач, полномочий и основных направлений деятельности государственных органов и негосударственных правовых (самоуправляющихся) институтов по деятельности в судебной сфере, а также охраны порядка так и правозащиты,

взаимодействие между ними и государственными органами различных ветвей власти.

Цель учебной дисциплины состоит в изучении студентами организации, статуса, порядка формирования и основных функций судебной власти, а также правоохранительных и правозащитных органов, осуществляющих правосудие, правоприменительные или правоохранительные функции или правозащитную деятельность, их взаимодействие.

Содержание учебной дисциплины раскрывается в следующих темах: цель и задачи учебной дисциплины. Судебная власть: функции и система принципов. Судебная система Украины. Конституционный Суд Украины. Органы, обеспечивающие функционирование судебной власти. Органы предварительного расследования и оперативно-розыскной деятельности. Органы прокуратуры Украины. Министерство внутренних дел и Национальная полиция Украина.

Органы Службы безопасности Украины. Национальное антикоррупционное бюро Украины. Государственное бюро расследований. Органы и учреждения юстиции Украины. Нотариат в Украине. Адвокатура Украины.

Annotation of educational discipline

The discipline "Judicial and Law Enforcement Bodies of Ukraine" is one of the introductory disciplines, which provides basic knowledge about judicial and law enforcement activities, and a system of specially authorized bodies and officials. The range of such bodies is quite wide. Traditionally, they include courts, the prosecutor's office, pre-trial investigation bodies, justice bodies, internal affairs bodies, bodies of the Security Service of Ukraine, the bar, and notaries.

The subject of study of the discipline is a system of knowledge about the legal framework, the basic principles of organization, tasks, powers and main activities of state bodies and non-state legal (self-governing) institutions for the judiciary, as well as law enforcement and human rights, interaction between them and with government agencies of various branches of government.

The purpose of the discipline is to study students' organization, status, formation and basic functions of the judiciary, as well as law enforcement and law enforcement agencies that administer justice, law enforcement or law enforcement functions or human rights activities, their interaction.

The content of the discipline is revealed in the following topics: The purpose and objectives of the discipline. Judiciary: functions and system of principles. Judicial system of Ukraine. Constitutional Court of Ukraine. Bodies that ensure the functioning of the judiciary. Bodies of pre-trial investigation and operative-search activity. Bodies of the Prosecutor's Office of Ukraine. Bodies of internal affairs of Ukraine. National Police. Bodies of the Security Service of Ukraine. National Anti-

Corruption Bureau of Ukraine. State Bureau of Investigation. Bodies and institutions of justice of Ukraine. Notary in Ukraine. Advocacy of Ukraine.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів молодшого бакалавра з права першого рівня вищої освіти спеціальності 081мб1 «Право» освітня програма «Право», затвердженої наказом по університету від 01 вересня 2020 року № 114-Н.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система знань щодо нормативно-правової бази, основних засад організації, завдань, повноважень та основних напрямів діяльності державних органів та недержавних правових (самоврядних) інститутів з діяльності у судовій сфері, а також правоохорони так і правозахисту, взаємодію між ними та з державними органами різних гілок влади.

Мета навчальної дисципліни полягає у вивченні організації, статусу, порядку формування та основних функцій судової влади, а також правоохоронних та правозахисних органів, які здійснюють правосуддя, правозастосовні або правоохоронні функції чи правозахисну діяльність, їх взаємодію.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні:

- здатність до усного та письмового спілкування державною мовою (ЗК-1);
- здатність до навчання з деяким ступенем автономії (ЗК-3);
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, у тому числі з використанням сучасних технологій і баз даних (ЗК-4);
- уміння планувати та організовувати професійну діяльність, зокрема раціонально розподіляти час (ЗК-5);
- знання і розуміння предметної області, розуміння професії та її базових етичних стандартів, здатність діяти на їх основі (ЗК-6);
- здатність до абстрактного й аналітичного, критичного мислення; здатність генерувати нові ідеї (ЗК-7);
- здатність застосовувати знання на практиці у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях (ЗК-8);
- здатність до аналізу, контролю та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у професійному контексті (ЗК-9);

спеціальні (фахові, предметні):

- знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів (ФК-2);
- здатність вільно володіти юридичною термінологією, та основами юридичної техніки (ФК-8);
- здатність до логічного, критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (ФК-12);

– здатність до аналізу актів законодавства та судової практики, практики діяльності інститутів публічної влади (ФК-14).

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

– проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН 3);

– давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН 5);

– використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин (ПРН 7);

– вільно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (ПРН 9).

– вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних; демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності (ПРН 12);

– демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (ПРН 13);

Навчальна дисципліна є **обов'язковою**.

Форма підсумкового контролю знань: ПМК екзамен.

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Судова влада в Україні

Тема 1. Предмет, система, основні поняття навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України».

Юридичне визначення правоохоронної, судової та правозахисної діяльності. Загальна характеристика судової та правоохоронної діяльності: поняття, ознаки та види. Поняття та ознаки правоохоронної діяльності. Поняття та ознаки юридичної діяльності. Система правоохоронної діяльності та її напрями. Діяльність державних органів із організаційного забезпечення діяльності органів судової влади. Діяльність органів прокуратури з виконання покладених на них функцій (підтримання державного обвинувачення в суді, функція представництва та наглядові функції). Діяльність з виявлення, запобігання та розслідування кримінальних правопорушень. Діяльність із захисту державної безпеки, державного кордону та охорони правопорядку.

Предмет і система навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України», його поняття. Мета та завдання правоохоронної діяльності.

Нормативні акти з навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Система норм національного та міжнародного права щодо регулювання організації і діяльності судових та правоохоронних органів, їх класифікація і характеристика.

Тема 2. Судова влада в Україні

Виникнення та розвиток інституту судової влади. Поняття, ознаки судової влади, її співвідношення з іншими гілками влади. Правова основа діяльності судової влади. Судді як носії судової влади. Роль судової влади у правовій державі. Співвідношення судової влади із законодавчою та виконавчою.

Форми реалізації судової влади та її функції. Функції судової влади: поняття та ознаки. Судочинство як процесуальна форма здійснення судової влади. Правосуддя як особливий вид державної діяльності. Міжнародно-правові вимоги до судової процедури. Концепція належної правової процедури.

Загальна характеристика системи судоустрою. Основні поняття й інституту системи судоустрою. Загальна характеристика поняття та видів судочинства. Відмінність судочинства від інших процедур державної діяльності.

Поняття принципів судової влади, їх система та значення. Загальновизнані міжнародно-правові принципи судової влади та їх закріплення в законодавстві України.

Тема 3. Судова система України.

Поняття судової системи і поділ загальних судів на ланки. Поняття рівня

(ланки) судової системи. Принципи побудови судової системи України за Конституцією України та Законом України «Про судоустрій і статус суддів». Поняття судової інстанції. Види судових інстанцій. Поняття суду першої інстанції та його повноваження. Поняття суду другої інстанції та його повноваження. Поняття суду третьої інстанції та його повноваження.

Система та спеціалізація судів в Україні. Порядок утворення і ліквідації судів. Порядок обрання суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад.

Загальна характеристика місцевих судів в Україні. Види і склад місцевих судів. Повноваження місцевого суду. Повноваження голови місцевого суду та його заступника.

Апарат суду: структура та функції. Організація роботи апарата суду.

Загальна характеристика апеляційних судів. Види і склад апеляційних судів. Повноваження апеляційного суду. Повноваження голови апеляційного суду та його заступника. Здійснення головою апеляційного суду керівництва роботою суду. Організація роботи апеляційного суду.

Види і склад вищих спеціалізованих судів. Загальна характеристика вищих спеціалізованих судів як суди першої та апеляційної інстанції з розгляду окремих категорій справ. Повноваження вищого спеціалізованого суду. Повноваження голови вищого спеціалізованого суду та його заступника.

Верховний Суд – найвищий суд у системі судоустрою України. Структура і склад Верховного Суду. Кількість та спеціалізація судових палат Верховного Суду. Кількість та спеціалізація судових палат касаційного суду.

Велика Палата Верховного Суду. Повноваження та рішення Великої Палати Верховного Суду.

Пленум Верховного Суду. Повноваження Пленуму Верховного Суду. Рішення Пленуму, їх види і значення.

Порядок обрання та дострокового звільнення Голови Верховного Суду. Повноваження, права та обов'язки Голови Верховного Суду. Повноваження, права та обов'язки Голови касаційного суду. Повноваження, права та обов'язки заступника Голови Верховного Суду, заступника голови касаційного суду.

Організація роботи Верховного Суду. Апарат Верховного Суду. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган Верховного Суду.

Тема 4. Конституційний Суд України.

Судовий конституційний контроль та його моделі. Конституційне правосуддя – найвища форма конституційного контролю в правовій державі.

Статус Конституційного Суду України, його завдання й основні принципи діяльності. Нормативна основа діяльності Суду та засади діяльності Суду. Повноваження Конституційного Суду, його межі. Порядок формування Конституційного Суду.

Правовий статус судді Конституційного Суду. Гарантії діяльності судді Конституційного Суду. Особливості порядку призначення і строк перебування на посаді судді Конституційного Суду. Набуття повноважень суддею

Конституційного Суду. Гарантії безпеки судді Конституційного Суду та членів його сім'ї. Наукові консультанти і помічники судді Конституційного Суду. Загальна характеристика зборів суддів Конституційного Суду.

Організація діяльності Конституційного Суду та її структура. Повноваження Великої палати, сенатів та колегій. Права та обов'язки Голови Суду та його заступника. Повноваження, порядок формування сенатів, колегій, секретаріату колегії, постійних комісій Конституційного Суду. Науково-консультативна рада Суду. Архів і бібліотека Конституційного Суду.

Форми звернення до суду - конституційні подання, конституційні звернення, конституційні скарги. Суб'єкти звернення. Порядок прийняття звернень до конституційного суду. Відкриття конституційного провадження у справі.

Особливості провадження у справах щодо відповідності конституції України (конституційності) законів України (їх окремих положень) за конституційною скаргою.

Особливості провадження у справах щодо відповідності конституції України (конституційності) питань, які пропонуються для винесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою.

Загальна характеристика актів Конституційного Суду. Порядок виконання рішень та висновків конституційного суду.

Тема 5. Правовий статус професійних суддів та присяжних.

Право на заняття посади судді, вимоги до кандидатів. Порядок призначення на посаду судді. Порядок звільнення суддів.

Поняття статусу суддів. Вимоги до суддів. Права та обов'язки суддів. Міжнародно-правові вимоги незалежності суддів. Гарантії незалежності суддів. Недоторканність суддів. Дисциплінарна відповідальність суддів, підстави і порядок притягнення суддів до дисциплінарної та кримінальної відповідальності. Кваліфікаційне оцінювання суддів. Звільнення судді з посади, припинення повноважень судді. Соціальне та матеріальне забезпечення суддів.

Присяжні як носії судової влади: вимоги, статус, гарантії. Статус присяжного. Порядок формування списків та залучення для виконання обов'язків. Підстави і порядок увільнення від виконання обов'язків присяжного. Залучення присяжних до виконання обов'язків у суді.

Тема 6. Органи, що забезпечують функціонування судової влади.

Державна судова адміністрація України. Статус, повноваження. Система територіальних органів. Національна школа суддів України: статус, структура, завдання. Правовий статус Вищої ради правосуддя. Склад та порядок формування. Повноваження Вищої ради правосуддя. Вища кваліфікаційна комісія суддів України: правовий статус та повноваження. Склад та порядок формування. Організація роботи.

Органи суддівського самоврядування: завдання і повноваження. Організаційні форми суддівського самоврядування. Збори, конференції та ради

суддів. Вищі органи суддівського самоврядування: З'їзд суддів України і Рада суддів України.

Модуль 2.

Система правоохоронних органів України.

Тема 7. Органи досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності.

Досудове розслідування: поняття та форми. Загальна характеристика форм досудового розслідування. Досудове слідство. Дізнання. Поняття та види слідчих дій. Розмежування підслідності відповідно до компетенції певного органу досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Структура слідчого апарату. Форми взаємодії прокуратури та органів досудового слідства.

Особливості статусу слідчого. Вимоги, що пред'являються до кандидатів на посаду слідчого. Керівник органу досудового розслідування, його повноваження.

Органи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх компетенція та завдання. Особливості оперативно-розшукової діяльності. Загальна характеристика спеціальних оперативних підрозділів, їх повноваження. Права та обов'язки оперативних підрозділів. Нагляд та контроль за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 8. Органи прокуратури України.

Виникнення, становлення і розвиток прокуратури України. Поняття прокуратури і її роль в Україні. Функції і засади діяльності прокуратури України. Міжнародно-правові рекомендації стосовно ролі прокуратури в системі державних органів і в системі судочинства. Правові основи та завдання прокурорської діяльності.

Організаційні основи системи прокуратури. Правовий статус прокурора. Загальні права та обов'язки прокурора. Вимоги до кандидата на посаду прокурора. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.

Порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення з адміністративної посади. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді. Кадри органів прокуратури. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Кваліфікаційно дисциплінарна комісія прокурорів.

Тема 9. Міністерство внутрішніх справ і Національна поліція України.

Міністерство внутрішніх справ України – центральний орган виконавчої влади. Структура Міністерства внутрішніх справ. Основні завдання МВС. Особливості взаємодії Міністерства внутрішніх справ з іншими державними

органами.

Загальна характеристик територіальні органів, закладів та установи Міністерства внутрішніх справ. Накази Міністерства внутрішніх справ і контроль за їх виконанням. Повноваження Міністра Міністерства внутрішніх справ.

Система, структура та функції органів Національної поліції як складової МВС України. Завдання, принципи та організація діяльності поліції як центрального органу виконавчої влади. Забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Правовий статус та вимоги до осіб, які приймаються на службу в поліцію. Порядок призначення на посади поліцейських. Загальні засади проходження служби в поліції. Повноваження та обов'язки поліцейських. Поліцейські заходи та їх види. Вимоги щодо їх застосування. Керівник Національної поліції України. Громадський контроль поліції. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення поліції. Соціальний захист працівників поліції.

Тема 10. Органи Служби Безпеки України.

Завдання, система, основні напрямки діяльності органів Служби безпеки України. Організація діяльності Служби безпеки України. Повноваження Служби безпеки України. Правоохоронна функція Служби безпеки України. Вимоги до осіб, які приймаються на службу до органів СБУ. Повноваження Служби безпеки України.

Кадри органів Служби безпеки України. Соціальний і правовий захист військовослужбовців і працівників Служби безпеки України. Контроль і нагляд за діяльністю Служби безпеки України.

Відповідальність за правопорушення у сфері діяльності Служби безпеки України.

Тема 11. Національне антикорупційне бюро України.

Статус Національного антикорупційного бюро України. Національне антикорупційне бюро України: правові основи, завдання та принципи. Гарантії незалежності Національного бюро. Загальна структура і чисельність Національного бюро. Загальна характеристика підрозділів внутрішнього контролю Національного бюро.

Директор Національного антикорупційного бюро України: вимоги, порядок призначення та повноваження. Права та обов'язки Національного бюро.

Статус працівника Національного антикорупційного бюро України. Повноваження Національного антикорупційного бюро України. Відповідальність працівників Національного бюро. Соціальний захист працівників Національного бюро. Дисциплінарна відповідальність працівників та Дисциплінарна комісія Національного бюро.

Взаємодія Національного бюро з органами внутрішніх справ, Служби

безпеки України та іншими правоохоронними органами. Взаємодія Національного бюро з іншими державними органами.

Тема 12. Державне бюро розслідувань.

Державне бюро розслідувань: правові основи, завдання та принципи. Система і структура Державного бюро розслідувань. Гарантії незалежності Державного бюро розслідувань. Засади організації і діяльності Державного бюро розслідувань. Повноваження Державного бюро розслідувань та їх реалізація.

Статус працівника Державного бюро розслідувань. Обмеження щодо працівників Державного бюро розслідувань. Соціальний, правовий захист та відповідальність працівників Державного бюро розслідувань. Порядок призначення Директора Державного бюро розслідувань та його повноваження. Особливості призначення та повноваження директорів територіальних управлінь і керівників підрозділів центрального апарату Державного бюро розслідувань та їхніх заступників.

Взаємодія державного бюро розслідувань з іншими державними органами. Особливості демократичного цивільного контролю за діяльністю Державного бюро розслідувань. Забезпечення прозорості діяльності Державного бюро розслідувань. Прокурорський нагляд за додержанням Державним бюро розслідувань законодавства України.

Тема 13. Органи та установи юстиції України.

Система органів та установ юстиції України.

Міністерство юстиції України, його завдання, структура, повноваження.

Головні територіальні управління юстиції: структура та повноваження.

Районні, районні у містах міські, міськрайонні, міжрайонні управління юстиції: структура та повноваження. Органи виконання рішень суду. Державна кримінально-виконавча служба України. Органи держаної реєстрації. Державна архівна служба України. Підвідомчі установи та державні підприємства юстиції.

Тема 14. Нотаріат в Україні.

Поняття нотаріату та нотаріальної діяльності, її форми, правові основи та гарантії здійснення. Право на заняття нотаріальною діяльністю. Статус нотаріуса його права та обов'язки. Організаційна побудова нотаріату в Україні. Особливості приватної нотаріальної діяльності: порядок реєстрації та вимоги до робочого місця. Відповідальність нотаріуса. Підстави і порядок зупинення та припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса. Нотаріальні дії: порядок та правила вчинення. Нотаріальна таємниця і гарантії її дотримання.

Тема 15. Адвокатура України.

Поняття та сутність інституту адвокатури. Правові основи, принципи та організаційні форми діяльності адвокатури. Статус адвоката: вимоги та

порядок набуття. Організаційні форми діяльності адвокатури: спілки, асоціації адвокатів. Види адвокатської діяльності. Права та обов'язки адвоката. Адвокатська таємниця. Основні принципи адвокатської етики. Гарантії адвокатської діяльності.

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури: склад, структура та повноваження. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Адвокатське самоврядування. Безоплатна правова допомога: види, право на надання та отримання.

Рекомендовані джерела інформації:

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 2005. – № 35-36, № 37. – Ст. 446.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – додаток до № 51. – Ст. 1122.
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10, № 11-12, № 13. – Ст. 88.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-41, 42. – Ст. 492.
10. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282.
11. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. № 3460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577.
12. Про виконавче провадження [Електронний ресурс]: закон України від 02.06.2016р. № 1404-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
13. Про Вищу раду правосуддя [Електронний ресурс]: закон України від 21.12.2016р. № 1798-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
14. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів [Електронний ресурс]: закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
15. Про Державну прикордонну службу України [Електронний ресурс]: закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
16. Про Конституційний Суд України [Електронний ресурс]: закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
17. Про Національну поліцію [Електронний ресурс]: закон України від 02.07.2015 року №580-VIII – Режим доступу до сайту: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

18. Про нотаріат [Електронний ресурс]: закон України від 02.09.1993 р. №3425 – XII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
19. Про оперативно-розшукову діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
20. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю [Електронний ресурс]: закон України від 30.06.1993 р. № 3341 – XII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
21. Про прокуратуру [Електронний ресурс]: закон України від 14.10.2014р. № 1697-VII – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua>
22. 13. Про Службу безпеки України [Електронний ресурс]: закон України від 25.03.1992 р. № 2229 – XII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
23. Про судоустрій і статус суддів [Електронний ресурс]: закон України від 02.06. 2016 р. № 1402-VIII – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua>
24. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс]: Указ, Положення від 16.12.2015р. №1052. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
25. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України [Електронний ресурс]: Указ, Положення від 06.04.2011 р. №383/2011 із змін., внес. згідно із Указом Президента: за станом на 03.08.2012 р. № 462/2012 (462/2012). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

Основні рекомендовані джерела інформації:

26. Баранік Р.В., Гій Т.О. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України [Текст]: навч. посіб. – Вид. 3-тє, перероб і доп. – К.: КНТ, 2013. – 376 с.
27. Глушков, В. О. Судові та правоохоронні органи України [Текст] : навч. посіб. / В. О. Глушков, С. А. Кузьмін, В. В. Михайленко. – Київ : Дакор, 2013. – 376 с.
28. Діяльність судових і правоохоронних органів України: нормативно-правове регулювання / уряд. О. М. Роїна. – К.: Правова єдність, 2011. – 424с.
29. Нор В. Т. Судові та правоохоронні органи України [Текст] : підручник / В. Т. Нор, Н. П. Анікіна, Н. Р. Бобечко ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Київ : Ін Юре, 2010. – 240 с.
30. Організація судових і правоохоронних органів: підр. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П.М. Каркач та ін. – Х.: Право, 2013. – 448 с.
31. Організація судових та правоохоронних органів. Частина 2 : Основи правоохоронної та правозахисної діяльності.: навч. посіб.: у 2 ч. / за ред. Л. М. Москвич. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2018. – 368 с.
32. Організація судових та правоохоронних органів. Частина 1 : Основи судоустрою України: навч. посіб.: у 2 ч. / за ред. Л. М. Москвич. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2018. – 243 с.

33. Організація судових та правоохоронних органів: підручник / за ред. І. Є. Марочкін. – Х.: Право, 2014. – 448 с.
34. Організація судових та правоохоронних органів: підручник для студентів юрид. спеціальностей вищих навч. закладів / За ред. І. Є. Марочкіна, Н. В. Сібільової. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2007. – 528 с.
35. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) [Текст] : навч. посіб. / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна ; Сумський держ. ун-т. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 123 с.
36. Судові та правоохоронні органи України [Текст] : навч. посіб. / В. О. Глушков, С. А. Кузьмін, В. В. Михайленко. – Київ : Дакор, 2013. – 376 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

37. Адвокатура України в системі захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні: навч.-метод. посібник / О.В. Олькіна; НУ "ОЮА", за ред. Н.В. Мішиної, Рец. М.Ф. Орзіх та ін. – Одеса: ЛАНДОН-XXI; Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. - 67 с.
38. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції. К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 336с.
39. Атамасов А. В. Порядок надання безоплатної правової допомоги адвокатами згідно Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" / А. В. Атамасов // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 1. – С. 376-380.
40. Бевзюк І. Етапи формування управлінської команди в місцевій прокуратурі // Вісник Національної академії прокуратури. – 2016. – №2. – с.18-23.
41. Бірюкова А. М. Адвокатура України в умовах глобалізації / А. М. Бірюкова : Акад. адвокатури України. – Київ : Правова єдність : Алерта, 2018. – 423 с
42. Блажківський Є. Функції прокуратури України: відповідність європейським стандартам // Вісник Національної академії прокуратури. – 2015. – №1. – с.21-28.
43. Бомаров В. В. Нотаріат : підручник : [для студентів, аспірантів, викладачів закл. вищої освіти, наук. працівників, юристів-практиків] / В. В. Комаров, В. В. Баранкова; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2019. – 414 с.
44. Бреус С. М. Суб'єкти права на безоплатну професійну правничу допомогу // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2017. – № 1. – С. 30-38.
45. Вереша Р.В., Павленчик М.В. Кваліфікаційний адвокатський іспит : нав.-практ. посіб. / Р.В. Вереша, М.В. Павленчик. – К. : Алерта, 2018. – 458 с.
46. Дьомін Ю. Функції органів прокуратури у контексті конституційних змін // Вісник Національної академії прокуратури. – 2016. – №3. – с.20-28.

47. Закон України "Про національну поліцію". Науково-практичний коментар: станом на 5 верес. 2017 р. / за заг. ред. В. В. Черней. – 8-е вид., перероб. та допов. – К.: Центр учб. л-ри, 2017. – 680 с.
48. Закон України "Про прокуратуру". Науково-практичний коментар: станом на 5 верес. 2017 р. / А. В. Григоренко, Л. С. Григоренко, О. В. Зубов, [та ін.]. – К.: Центр учб. л-ри, 2017. – 420 с.
49. Закон України "Про судоустрій і статус суддів". Науково-практичний коментар: станом на 5 верес. 2017 р. / Ю. О. Буглак, В. В. Галуцько, А. В. Григоренко, [та ін.]. – К.: Центр учб. л-ри, 2017. – 568 с.
50. Законодавство України про нотаріат: зб. офіц. текстів законів станом на 15 березня 2013 р. / упоряд. Ю. Н. Руснак. – К.: ЦУЛ, 2013. – 430 с.
51. Іваницький С.О. Судова влада та правоохоронні органи України: Практикум. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ: Кондор, 2009. – 150с.
52. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система: Монографія / С.О. Іваницький. – Київ: Інтерсервіс, 2017. – 800 с.
53. Козак О. Діяльність прокурора регіональної прокуратури з питань представництва в суді законних інтересів держави // Вісник Національної академії прокуратури. – 2016. – №3. – с. 29-34.
54. Комарова Т. В. Організація судової системи Європейського Союзу / Т. В. Комарова // Вісник Національної академії правових наук України. – 2018. – Т. 25, № 1. – С. 79-96.
55. Кондар І. В. Особисті немайнові правовідносини: нотаріат, суд, виконавче провадження / І.В. Бондар. – Київ : Правова єдність : Алерта, 2019. – 365с.
56. Кравчук В. Громадський контроль у функціонуванні судової влади // Вісник Національної академії прокуратури. – 2016. – №3. – с.53-60.
57. Кулешов Д.В. Конституційно-правовий механізм забезпечення незалежності судової влади України / Д. В. Кулешов // Проблеми законності. – 2018. – Вип. 141. – С. 43-53.
58. Кучер Т. М. Застосування логічних моделей доведення адвокатами у цивільному судочинстві України / Т. М. Кучер // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 4. – С. 175-179.
59. Лапкін, А.В. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посібник у схемах / А. В. Лапкін. – 4-те вид., змін. і доповн. – Харків: Право, 2015. – 166 с.
60. Лахтіонова Р. Організаційно-правові форми здійснення адвокатської діяльності / Р. Лахтіонова //Адвокатське бюро. – 2013. – № 1. – С.16-20.
61. Ляш А. О. Захисник як суб'єкт доказування в судових стадіях кримінального процесу / А. О. Ляш, В. С. Благодир // Адвокат. – 2012. – № 10. – С. 19-21.
62. Матвеев П. Історія адвокатури. Правовий статус адвокатури, адвокатська діяльність / П. Матвеев //Юридичний журнал. – 2013. – № 1. –

C.114-132.

63. Молдован А. В. Прокуратура України: навч. посібник / А. В. Молдован, Р. С. Кацавець. – К.: Правова єдність, 2016. – 270 с.

64. Молдован, А. В. Адвокатура України: навч. посібник / А.В. Молдован, Т. М. Тилик. – К.: Алерта, 2013. – 256 с.

65. Науково-практичний коментар Закону України "Про нотаріат" станом на 1 груд. 2015 р. / за ред. К. І. Чижмарь. – К.: Центр учб. л-ри, 2016. – 308 с.

66. Національна поліція України. Законодавство. Роз'яснення. Коментар. – К.: Юрінком Інтер, 2017. – 540с.

67. Національна поліція України. Організаційно-правове забезпечення діяльності. / С. Петков, І. Іванов, М. Лошицький та ін., К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 360с.

68. Нотаріат в Україні: навч. посібник / за заг. ред. Ю, В. Нікітіна. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: ВНЗ «Національна академія управління»: Алерта, 2016. – 586 с.

69. Нотаріат України: підручник: у 3 кн. / за заг. ред. С. Я Фурси. – Київ: Алерта, 2015.

70. Організація адвокатури та адвокатська діяльність : навч. посіб. Для підгот. до комплекс. іспиту / [Назаров І. В. та ін.]; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. Адвокатури. – Харків : Право, 2019. – 351с

71. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах / А.В. Лапкін. – 2-ге вид., змін. і допов. – Х.: Право, 2013. – 144 с.

72. Основні положення про роль адвокатів: прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 р. // Право України. – 2012. – № 7. – С. 246-249.

73. Погорецький, М. А. Адвокатура України: підручник / М.А. Погорецький, О. Г. Яновська. – Київ: Юрінком Інтер, 2014. – 368 с.

74. Попелюшко В. О. Оскарження захисником рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора / В. О. Попелюшко // Адвокат. – 2012. – № 10. – С. 12-15.

75. Предместніков О. Г. Основні напрямки діяльності органів юстиції зарубіжних країн / О.Г. Предместніков // Форум права. – 2017. – № 1. – С. 162–170.

76. Ромовська З. В. Суд і адвокат: проблеми співпраці / З. В. Ромовська // Адвокат. – 2013. – № 1. – С. 6-9.

77. Руденко М. Модель представницької функції прокуратури у контексті нових конституційних змін//Вісник Національної академії прокуратури. – 2016. – №4. – С.30-35.

78. Святоцька В.О. Всесвітні міжнародно-правові стандарти організації та діяльності адвокатури: український вимір / В. О. Святоцька // Право України. – 2012. – № 7. – С. 250-256.

79. Судова, правоохоронна та правозахисна системи України: підруч. /

С.В. Албул, М.О. Баймуратов, А.І. Берлач та ін., за заг. ред. д.ю.н., проф. С.О. Кузнiченка. – Одеса: ОДУВС, 2012. – 402 с.

80. Судові та правоохоронні органи України. Навчальний посiбник для пiдготовки до iспитiв. / І. Тетарчук, Т. Дяків – Київ: Право, 2019 – 202с.

81. Судові та правоохоронні органи України: навч. Посiбник за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу /А. О. Галай [та ін.]; Київський національний ун-т внутрішніх справ, Національна академія прокуратури України, Запорiзький національний ун-т. – К.: Правова єдність, 2008. – 208 с.

82. Судові та правоохоронні органи України: навч.-метод.посiбник / Ю.Є. Полянський, Л.П. Нестерчук; НУ "ОЮА". – Одеса: Фенікс, 2010. – 126 с.

83. Сушинський, О. І. Правоохоронні органи України: проблемні аспекти статусу [Текст] : монографія / О. І. Сушинський. – Львів : Львів. держ. ін-т новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола, 2010. – 248 с.

84. Хотинська-Нор О.З. Вплив “малої судової реформи” на розвиток судової системи України: організаційні аспекти // Судова апеляція. – 2016. – №1. – С. 6-15.

Рекомендовані ресурси мережі Інтернет:

<http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

<http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.

<http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні

<http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду.

<http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.

<http://urp.ssu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.

<http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.

<http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.

<http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.

<http://www.ykka.gov.ua> – офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури.

<http://www.library.nulau.edu.ua> – Бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

<http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України

<http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

<http://www.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія

<http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> – Форум права
(електронне наукове фахове видання)